

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
Кафедра дошкільної та початкової освіти

Силабус навчальної дисципліни
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІСТОРІЇ, ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ
ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Назва курсу	Актуальні проблеми історії, теорії і практики вищої професійної освіти
Веб-сайт для курсу	http://do1.luguniv.edu.ua/
Мета й завдання курсу	<p>Мета – сформувати професійні компетентності, які стосуються системи науково-теоретичних знань про сучасну професійну освіту як наукову галузь, що розвивається, має практичне втілення, передбачає підготовку і орієнтацію конкурентоздатних фахівців в актуальних проблемах і різнобічних аспектах розвитку сучасної професійної освіти.</p> <p><i>Завдання курсу:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• формування системного уявлення про проблемне поле основних аспектів історії, теорії і практики професійної освіти, які матимуть вплив на успішність подальшої професійної і наукової діяльності;• ознайомлення з новими надбаннями в теорії та інноваціями у практиці професійної освіти;• вміння аналізувати складні явища у різнобічних аспектах історії, розвитку сучасної теорії і практики професійної освіти.
Тривалість курсу	6 кредитів, 180 годин Лекції – 24 год. (денна форма навчання), 12 год. (заочна форма навчання) Практичні заняття – 24 год. (денна форма навчання), 12 год. (заочна форма навчання) Самостійна робота – 132 год. (денна форма навчання), 156 год. (заочна форма навчання)
Результати навчання	<p>Вивчення курсу сприяє набуттю:</p> <p><i>Загальних компетентностей:</i></p> <ul style="list-style-type: none">– здатність до системного, критичного мислення, прийняття рішень на аксіологічних засадах та з точки зору професійної етики;– здатність до набуття навичок дослідника, зокрема: аналізувати, систематизувати, критично осмислювати та переосмислювати інформацію, презентувати результати дослідження усно й письмово з дотриманням принципів академічної доброчесності;– здатність генерувати нові ідеї (креативність), втілювати інновації в практику для розв’язання професійно важливих проблем;– здатність використовувати сучасні медіатехнології в освітньому процесі та створювати авторські медіапродукти. <p><i>Спеціальних компетентностей:</i></p> <ul style="list-style-type: none">– здатність виокремлювати актуальні проблеми в галузі професійної освіти, виявляти їх причини та наслідки, проектувати шляхи їх профілактики або усунення;– здатність до пошуку, осмислення, відбору та критичного аналізу наукової інформації (у тому числі з іноземних джерел) зі спеціальності;

	<ul style="list-style-type: none"> – здатність до застосування нових теорій, концепцій, технологій та методик, необхідних для вирішення складних проблем та завдань у галузі вищої професійної освіти; – здатність до ініціювання та впровадження інноваційних форм та методів роботи в освітній процес закладів вищої освіти з метою вирішення актуальних проблем; – здатність до прогнозування перспектив розвитку вищої професійної освіти з урахуванням її становлення та сучасного стану. <p>Вивчення курсу сприяє досягненню <i>програмних результатів навчання</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – демонструвати системний науковий світогляд, критично осмислювати інформацію та приймати рішення на основі загальнолюдських й професійних цінностей та з точки зору професійної етики; – володіти ґрунтовними знаннями в галузі вищої професійної освіти в обсязі, достатньому для успішної науково-дослідної та науково-педагогічної діяльності; – демонструвати навички дослідника, зокрема: аналізувати, систематизувати, критично осмислювати та переосмислювати інформацію, презентувати результати дослідження усно й письмово з дотриманням принципів академічної доброчесності; – генерувати нові ідеї (креативність) та втілювати інновації на практиці; – виокремлювати актуальні проблеми в галузі професійної освіти, виявляти їх причини та наслідки, проектувати шляхи їх профілактики або усунення; – демонструвати навички щодо ефективного пошуку, відбору, критичного аналізу наукової інформації (у тому числі з іноземних джерел) зі спеціальності; – виявляти навички вдало застосовувати нові теорії, концепції, технології, методики, необхідні для вирішення складних проблем та завдань у галузі вищої професійної освіти; – упроваджувати інноваційні форми та методи роботи в освітній процес різних закладів освіти; – демонструвати навички ефективного використання медіатехнологій та створювати власні медіапродукти; – уміти прогнозувати перспективи розвитку вищої професійної освіти з урахуванням її становлення та сучасного стану.
<p>Теми</p>	<p>Тема 1-2. Становлення і розвиток професійної освіти. Гене́за професі́йної осві́ти в Украї́ні. Сучасний стан розвитку світової та національної системи професійної освіти. Прогресивні ідеї вітчизняного і закордонного досвіду професійної освіти. Передумови входження України до світового освітнього простору. Основні тенденції та перспективи розвитку сучасної системи професійної освіти України.</p> <p>Тема 3. Законодавчі основи вищої професійної освіти Законодавство України в галузі освіти. Ступенева освіта. Неперервна освіта. Концепція підготовки фахівців за дуальною формою освіти. Нормативні основи вищої професійної освіти в Україні. Особливості підготовки докторів філософії та докторів наук. Особливості присвоєння вчених звань.</p> <p>Тема 4. Система вищої професійної освіти України. Сутність понять «система», «педагогічна система», «система вищої професійної освіти». Мережа закладів вищої професійної освіти. Вимоги до керівника закладу вищої освіти. Освітні ступені. Форми навчання. Реформи в системі сучасної вищої професійної освіти.</p> <p>Тема 5-6. Організаційно-методичні засади вищої професійної освіти.</p>

	<p>Актуальні проблеми стандартизації освіти. Державний стандарти вищої освіти за відповідною спеціальністю. Професійний стандарт. Сутність, зміст, особливості розробки освітніх (освітньо-наукових) програм спеціальності. Навчальний план: сутність та структура. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача. Вимоги до гарантів освітніх (освітньо-наукових) програм. Зміст та структура силабусу та робочої програми освітнього компонента. Навчально-методичне забезпечення освітнього компонента. Національна рамка кваліфікацій.</p> <p>Тема 7-8. Суб'єкти освітнього процесу у закладі вищої освіти (ЗВО). Поняття «суб'єкт освітнього процесу». Здобувач як суб'єкт освітнього процесу, його права та обов'язки. Викладач як суб'єкт освітнього процесу. Вимоги до викладача ЗВО. Функції викладача ЗВО. Особливості підвищення кваліфікації викладача ЗВО. Особливості суб'єкт-суб'єктної взаємодії між здобувачем та викладачем. Система студентського самоврядування. Функційні обов'язки інших суб'єктів освітнього процесу ЗВО.</p> <p>Тема 9-10. Навчальний процес у системі вищої професійної освіти. Принципи організації навчання. Форми навчання (традиційні та інноваційні). Вимоги до проведення лекції та практичних занять. Методи навчання (традиційні та інноваційні). Самостійна робота здобувачів. Контроль навчальних досягнень здобувачів. Науково-дослідна діяльність із здобувачами. Специфіка організації практик.</p> <p>Тема 11. Соціально-гуманітарна робота у ЗВО. Особливості організації соціально-гуманітарної роботи в системі вищої професійної освіти. Функції едвайзерів академічних груп. Особливості складання плану соціально-гуманітарної роботи. Тьюторство у системі вищої професійної освіти.</p> <p>Тема 12. Менеджмент у системі вищої професійної освіти. Сутність категорій «управління», «освітній менеджмент». Функції освітнього менеджменту. Тайм-менеджмент викладача ЗВО. Моніторинг якості освіти. Рейтинги викладачів. Рейтинги університетів.</p>
Орієнтація (на кого розрахований курс)	для третього освітньо-наукового рівня доктор філософії (PhD) спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Резюме викладача	Бадер Світлана Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти
Інформація для підтримання зв'язку з викладачем	Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти третього освітньо-наукового рівня доктор філософії (PhD) спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри дошкільної та початкової освіти, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою: e-mail: svetmitra23@meta.ua
Попередня підготовка	Навчальна дисципліна „Філософія науки” (рівень доктор філософії (PhD), загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) і другому (магістерському) рівнях вищої освіти.
Як навчатися?	Вивчення курсу передбачає формування фахових компетентностей, які складають важливе підґрунтя професійної компетентності здобувачів третього освітньо-наукового рівня доктор філософії (PhD) спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Лекція передбачає взаємодію лектора зі здобувачами при розкритті системи уявлень щодо тих чи інших явищ, процесів, понять курсу, допомагає

	<p>здобувачам осмислити проблему й дійти певного висновку, спонукає їх до цілеспрямованої практичної діяльності.</p> <p>Практичне заняття передбачає організацію викладачем детального розгляду здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування через індивідуальне виконання відповідно до сформульованих завдань.</p> <p>Самостійна робота здійснюється як під час аудиторних, позааудиторних занять, без участі викладача, так і під його безпосереднім керівництвом. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.</p>
<p>Навчальні матеріали</p>	<p style="text-align: center;">Базові:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гармідер Л. Д., Прошенко С. М. Професійні стандарти як механізм забезпечення підвищення якості підготовки конкурентоспроможних працівників. URL: http://www.rusnauka.com/18_APSN_2014/Economics/5_171721.doc.htm 2. Дмитриченко М. Ф., Хорошун Б. І., Язвинська О. М. Вища освіта і Болонський процес. Київ : Знання України. 2006. 440 с. 3. Зязюн І. А. Процеси модернізації сучасної педагогічної освіти в Україні. Професійна освіта: педагогіка і психологія: польсько-український журнал. Ченстохова – Київ: АІД, 2006. VIII. С. 109-110. 4. Коржуев А. В., Попков В. А. Традиции и инновации в высшем профессиональном образовании. Москва : ИНТРА, 2003. 5. Кремень В. Г. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи. / за ред. І. Я. Зязюна. К. : Випол., 2000. 6. Лісова С. В. Проблема забезпечення якості вищої освіти з позицій системного підходу. Професійна педагогічна освіта: системні дослідження: монографія/ за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. С. 160-172. 7. Неперервна професійна освіта : філософія, педагогічні парадигми, прогноз: монографія. / Андрущенко В. П., Зязюн І. А., Кремень В. Г. / за ред. І. А. Зязюна. К. Наукова думка, 2003. 8. Ніколаєва Л. В. Освітній моніторинг: сутність, зміст, функції та етапи проведення. Педагогічна науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2010. №5 (7). С.284-292. 9. Ничкало Н. Г. Трансформація професійно-технічної освіти України. К., Педагогічна думка, 2008. 10. Ничкало Н. Г. Розвиток професійної освіти в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів: монографія. К., 2014. 11. Професійна освіта: ціннісні орієнтири сучасності : зб. наук. праць. За заг. ред. І. Зязюна. К.-Х., 2009. <p style="text-align: center;">Допоміжні:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алексєєва І.М. Кваліфікація: правова категорія вищої освіти - порівняльний аналіз законодавчих джерел. Journal «ScienceRise: Juridical Science». 2017 №2(2). С.50-53. 2. Андрущенко В. Теоретико-методологічні засади модернізації вищої освіти в Україні на рубежі століть (за матеріалами доповіді, виголошеної на засіданні загальних зборів АПН України 23 листопада 2000 р.). Вища освіта України. 2001. №2. С. 5-13 3. Бадер С., Ліннік О. Управління педагогічними системами. Луганськ, 2011. 220 с.

	<p>4. Бадер С. Аксіологічно-сміслові середовище ЗВО: сутність та структура. Матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференція "Інноваційні технології в дошкільній освіті". С. 31-35.</p> <p>6. Батечко Н. Г. Підготовка викладачів вищої школи в умовах магістратури: теоретико-методологічні засади: монографія / За ред. Я. В. Цехмістера. Київ : ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2014. 708 с.</p> <p>7. Бутова Н.О. Сутність і структура поняття “якість освітнього процесу” у філософській та психолого-педагогічній літературі Науковий вісник Донбасу. 2012. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2012_1_2.</p> <p>8. Гончеренко С. Фундаменталізація професійної освіти. Kształcenie zawodowe: pedagogika i psychologia. 2006. №7. С. 165- 175.</p> <p>9. Гришук Ю. В. Визначення професійної освіти і навчання: сучасні акценти. Педагогічний процес: теорія і практика. 2014. Вип. 4. С. 16-22.</p> <p>10. Гармідер Л. Д., Прошенко С. М. Професійні стандарти як механізм забезпечення підвищення якості підготовки конкурентоспроможних працівників. URL: http://www.rusnauka.com/18_APSN_2014/Economics/5_171721.doc.htm</p> <p>11. Дем’яненко Н. Педагогічна парадигма вищої школи України: генеза й еволюція. Філософія освіти. 2006. №2 (4). С.256-265</p> <p>12. Ніколаєнко С. М. Якість вищої освіти в Україні: погляд в майбутнє. Вища школа. 2006. №2. С.3–22</p> <p>13. Прокопенко Л. Державна освітня політика: історикотеоретичний аспект URL: http://www.dbuara.dp.ua/vidavnictvo/ 2009/2009-02%282%29/Prokopenko.pdf.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ul style="list-style-type: none"> • Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua • Офіційний портал Верховної Ради України. URL: https://www.rada.gov.ua/ • Міністерство освіти і науки України https://mon.gov.ua/ua 		
Необхідне устаткування	Наявність мультимедійного обладнання, доступу до мережі Internet.		
Спільні / індивідуальні види навчальної діяльності	Лекція (оглядова/тематична; лекція-бесіда, лекція-візуалізація, дуальна лекція, проблемна лекція). Практичні заняття (презентація / дискусія / повідомлення / виконання вправ та завдань/ самостійна робота з джерелами інформації/ моделювання проблемних ситуацій)		
Форми контролю	<p><i>Методи самоконтролю:</i> уміння самостійно оцінювати свої знання</p> <p><i>Поточний контроль</i> здійснюється за допомогою тестування; усного опитування; письмового контролю.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> – екзамен.</p> <p>Підсумковий контроль є сумою балів, отриманих здобувачем за виконання практичних завдань, контрольної модульної роботи, завдань для самостійної роботи. Максимальна оцінка становить 100 балів.</p>		
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	Вид діяльності	Критерії оцінювання	Бали
	Виконання практичних занять	Всі завдання виконані вчасно, обґрунтовані, повні, вірні, з використанням основної та додаткової літератури, з використанням медіазасобів.	0-60
Виконання завдань для самостійної роботи	Всі завдання виконані вчасно, обґрунтовані, повні, вірні, з використанням основної та додаткової літератури, носять творчий характер, окремі завдання представлені у	0-20	

		вигляді авторського медіапродукту. Представлені вчасно для перевірки викладачем.	
	Контрольна модульна робота	Представлено вірні й повні відповіді на тестові завдання модульного контролю	0-20
	Усього за курс		100
Формат і політика курсу	<p>У курсі «Актуальні проблеми історії, теорії і практики вищої професійної освіти» логічно об'єднані тематичні блоки, що включають лекції, практичні заняття, поточні тестування, контрольну модульну роботу, консультації, спрямовані на формування програмних результатів.</p> <p>Практичні заняття включають елементи опитування, письмового тестування, бесід та обговорення, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи.</p> <p>Здобувач і викладач несуть спільну відповідальність для досягнення мети курсу, поважають один одного, неупереджено ставляться до думок і позицій інших щодо тих чи тих питань курсу.</p> <p>Викладач консультує здобувача щодо роз'яснення змісту і особливостей виконання практичних завдань, завдань для самостійної роботи, питань, які були недостатньо зрозумілі під час вивчення курсу.</p>		
Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності	<p>У процесі роботи необхідно дотримуватися Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/polojakademdobro2.pdf), відповідних принципів академічної доброчесності.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Письмові роботи, презентації та інші медіапродукти мають бути авторськими, оригінальними. - Письмові роботи мають бути оформлені згідно встановлених правил, з урахуванням вимог до цитування, подання відповідних покликань. - Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. 		
Feedback курсу	Зворотній зв'язок здійснюється на основі чату, системи повідомлень на сторінці курсу на освітньому порталі ЛНУ імені Тараса Шевченка		